

Kerületi iparostanoncz- és segéd munkakiállításnk.

— Ajánlva az ipariskolai felügyelő bizottságok, iparhatóságok, ipartestületek, iparkamarák, a kereskedelemügyi miniszter és az iparos oktatás főigazgatója szíves figyelmébe.

Első cikkünkben, a valóságunk megfelelően, a lehető legelőkelőbb színűvel igyekeztünk ecsetelni azt az elsomorító helyzetet, melyben a magyar kisiparos osztály teng és leng. A helyzetnek hű feltárása mellett igyekeztünk ama bajokra, ama szembevetendő hiányokra is rámutatni, melyek a nyomasztó helyzetnek tényleges kái. Röviden jeleztük, a mit jelen cikkünkben főgung tüzetesen tárgyalni, azt is, hogy a magas kormány és annak intéző körei mire törekednek az által, hogy kerületi iparos tanoncz és segédmunka kiállításokat rendeztetnek?

Lássuk tehát, mi is lenne a célja és minő eredményeket lehetne elérni a segédek és tanonczok munkakiállításával?

Első helyen is mindenesetre óhajtható lenne az, hogy a latszat a kiállítás rendezésénél teljesen mellőztessék, mert a főczél nem az, hogy a tanonczok — nem mondom, hogy a más kezével — művészi produktumokkal jelenjenek meg ott, s ezáltal mesterük nyombusát emeljék, hanem az, hogy a valóságot, gyakorlati tudásunk és ügyességünk termékeit vigyük oda, mert csak ezekből és ezekről fogják letudni olvashatni azokat a bajokat és hiányokat, melyek tényleg megvannak, s hogy hasonlatokkal éljünk: a betegség alapos megismerése után lehet alkalmuk az orvosoknak, a gyógykezelés helyes útját és módját megtalálhatni.

Ez okból a kerületenkint rendezendő iparostanoncz és segéd munkakiállításokat óhajtható lenne a következő főcsoportok alatt bemutatni:

Elkövetkezett e kies völgyre nézve is az az idő, betört a csöndes országrészbe is az a kor, mely vassíneken, tüzes gyomru vasparipákon rőbog tova. A kegyelmes gróf, a jó főúr belátta a vidék elmaradottságát, s elhatározta, hogy negyven ezer holdas birtokának szívet metszeti át a vasutal.

Egy napon megjelentek a mérnökök a munkásokkal, s hosszú, egyenes sorban húzó póznáikkal végigtűzdelték a tájat. A póznák egyenesen neki vágtak a Rákóczi-romnak, átesaptak rajta, s tovább húzódtak.

Az uradalom nyugalmazott öreg kasznárja nézte nézte a munkát. Aztán egy tavaszi reggelen megjelent a kegyelmes ur udvarán és levett kalappal illedelmesen várt, hogy a gazdája fölbredjen.

Végre kijött a gróf. Az öreg rákőszöntötte a jó reggelt.

— Kegyelmes ur, a vasutat a romokon keresztül vezetik? — kérdé zavart, reszketeg hangon.

Keresztül. Mi baja vele?

— Kegyelmes ur, tudja-e, hogy az Rákóczi-rom?

— Tudom.

— És tudja-e, hogy nekünk n Rákóczi-időkből nincsennek csak romjaink. Épp azért szentek előttünk e romok, mintha csak templomok volnának.

— Ugyan hagyja! Mi van azon a nyomorult bagolyváron?

— Másoknak talán semmi. De nekünk drága. Minden esztendőben ellátogat egy

I. Műhelymunkák. II. Általános és szakirányú tanoncziskolák. III. Tovább képző tanfolyamok. IV. A tanoncziskolák, tovább képző tanfolyamok, felügyelő bizottságok iparhatóságok és ipartestületek adminisztratív eljárásai, tekintettel a tanoncz és segédképzésre.

A kiállítás e főcsoportjainak illetékesen leendő elkülönítése nemcsak a könnyebb áttekinthetést tennék lehetővé, hanem az ilyenmű csoportosítás folytán feltűnőbben észrevehetőek lennének mindazok a hiányok, melyek úgy az iparos tanonczok, mint segédek műhelyi, iskolai oktatásánál, valamint a hatóságoknak, testületeknek a tanoncz és segéd képzés, mesterré avatás gyakorlati eljárásainál mutatkoznak.

E csoportosítások előnyei még abban is kulminálnának, hogy következtetést lehetne vonni arról is, vajjon az iparos tanoncziskolák, különösen a rajz tanításánál igyekeztek-e annak megfelelően, hogy a rendelkezésre álló rövid idő dacára is a műhely gyakorlati oktatására, ha egyébbel nem is, legalább az izlés fejlesztésével befolyást gyakoroltak volna?

De lényegesnek tartjuk e csoportosításokat azért is, hogy felismerhető legyen az, ha vajjon az iskolák és továbbképző tanfolyamok használatban levő elméleti tantárgyainak vau-e, bármily minimumra leszállított anyagában társadalmi embert képző ereje? azoknak tudása ad-e annyi általános műveltséget, a mit má már a nagy társadalom, melynek keblén élnek tőlük ugyanis mint segédektől, ugys mint mesterektől megkívan?

A tudás és alkalmazkodás épen az iparosoknál oly két lényeges főkéllék, mely nélkül haladó korunk intelligens iparostei sem képzelhet, épen ezért az iskolai és a műhely szervezését képeznek, mert a míg a műhely megadja a gyakorlati tudást és ügyességet, addig az iskola feladata megadni az alkalmazkodni tudást.

Igy fogva fel a rendezendő kiállítás

pár tanár, egypár diák, a romokon ülve széttekint a sikon, s lelke talán fölfressül, megerősödik, a nemzet nagy multjában megfürödve.

A gróf vajaskenyér szeleteket evett a teafőző, s figyelmét egy asztal fölött rőpködő, fényes, zöldbogár ragadta meg. Majd újra a kasznárra nézett.

Nem lehet, öreg. Ötezer forintot takarítunk meg, ha a vasutunkat a kastély irányában építjük. Jó egészséget!

A kasznár lehajtott fejjel, meggömbült háttal sompolygott ki a negyven ezer holdnak kegyelmes ura pedig csengetett s meghagyta az inasnak, hogy fogasson be. Kimegy a mérnökökhöz.

Odafent, a kárpátok bércei közt lakik egy nép, melyet az Isten szegénynek teremtett, de gazdag szívvvel áldott meg.

Ez a rutén.

Mit nevezek én gazdag szívnek? Azt, a mely megőrzi megtartja a jó tettek emlékét és így tele van háládatossággal.

Erről a rutén népről, ennek a szívről, háládatossággal megtelt jó szívről akarok én tinektek beszélni.

Sokszor jártam az ő szegény megyéikben, melyeknek földje nekik kenyeret se terem. De terem másoknak. S mi közben ők a mások mindennapi kenyéréért dolgoznak: a maguk számára megelégszenek a morzsákkal.

Terom itt erdő elég, rét elég. Az erdőben madár, a réten virág. De az erdő más-

csoportosítását és az iskolának a műhelyhez való viszonyát a kiállítás tárgyait képező produktumok is akként lennének egybe gyűjtendők, hogy azoknak előállításában meg lehessen találni az iskola és műhely érintkezését.

Hogy a csoportosításoknál a műhely és iskola oktatási rendezése feltalálható legyen, szükséges volna azon iparágak rajzainak kiállítása, melyeknek rajztanítása szakirányban történt, a rendezőség által megkövetelendő lenne a kiállított műhely munkák részlet rajzainak bemutatása is. Az így egybeállított kiállításban lenne csak alkalma az intézőöröknek arra, hogy az esetleges hiányokat a közvetlen szemlélet útján gyűjtött tapasztalatok után akként gyekezzenek pótolni, hogy az iskola ez irányban is a műhelyi oktatás erősítésére, az izlés fejlesztésére, a gyakorlati kivitel megkönnyítésére s végül a rajzról és rajz után való dolgozni tudásra irányítsa az iskola működését.

A tanonczok munkakiállításánál óhajtható lenne minden egyes darabon annak megjelölése is, hogy azt a tanoncz tanonczkodásának hányadik évében készítette? Ezt annyival is inkább szükségesnek tartjuk, mert csak az időnek határozott megjelölése adhat alkalmat arra, hogy az illetékes szakörök tájékozást szerzhessenek arról, vajjon az a tanoncz a szerződése szerinti időtartama alatt tényleg iparának gyakorlati el-sajátítására volt e szoríva?

Ugyanezen eljárás lenne követendő a segédek munkáinak kiállításánál is, mert csak ebből és a kiállított produktumok gyakorlati kivitelének mikénti érvenyre juttatásából lehet következtetni arról, hogy a segédképzés — értjük annak a gyakorlati önképzését és a tovább képző tanfolyamok szak- és társadalmi irányu képzését, vajjon megadta-e az alapot arra, hogy mesterré lehessen?

A proponált csoportosítások alapján szükségesnek tartjuk az adminisztratív dolgok kiállítását is, bár különösnek látszik

nak hajja lombját, a madár nem nekik fűtül s a virágok nem nekik nyílnak.

Egy honszerető nép, melynek egy talpalatnyi földje nincs már.

Egyszer ott kőboroltam valahol a Latoreza-vize mellett, s nem messze a lenyél határtól két hatalmas, óriási, lombos, öreg fát mutattak nekem!

Egymás mellett álltak egy kis dombon és lombjaik összefolytak. És a ki velem járt, rájuk mutatott és így szólt:

— Ezek a Rákóczi fái.

— Van valami történetük?

— Van.

— Micsoda?

— Ezek alól a fák alól nézett vissza Rákóczi Ferencz utóljára, mielőtt Lengyelországba bujdosott. E fák alatt leült a földre, mialatt csatlósai a domb alján tajtékzó lovait tartották s könnyben uszó tekintetét merőn szegezte a messze völgyre, a Boldog patakra, mely befelé a országban futott, vídám zugással. Innen bucsuzott el hazájától a fejedelem. Akkor azon a kis dombon álló két fa még vékony, fiatal, kis fa lehetett, ma már két százados. S a hogy ez a két fa megmaradt: úgy maradt meg a népben as emléke annak, hogy a nagy fejedelem itt pihent meg, s itt taposott utóljára hazai földet.

Leültünk a fák alá s a kísérem folytatta:

— Csodálatos kultusza él e szegény népben a nagy Rákócziak. Látszik, hogy a nép fiai tömegesen harcoltak Rákóczi lobogói alatt. Ahitattal regél róla, s mitogat

— Csodálatos kultusza él e szegény népben a nagy Rákócziak. Látszik, hogy a nép fiai tömegesen harcoltak Rákóczi lobogói alatt. Ahitattal regél róla, s mitogat

— Csodálatos kultusza él e szegény népben a nagy Rákócziak. Látszik, hogy a nép fiai tömegesen harcoltak Rákóczi lobogói alatt. Ahitattal regél róla, s mitogat

— Csodálatos kultusza él e szegény népben a nagy Rákócziak. Látszik, hogy a nép fiai tömegesen harcoltak Rákóczi lobogói alatt. Ahitattal regél róla, s mitogat

az, hogy mit keres a tanonc és segédkiállításán az iparhatóságok, ipartestületek, felügyelő bizottságok és tanoncziskolák adminisztrációs dolga? de a szerves összefüggést és ezeknek a tanoncz és segédképzés körüli eljárásaiknak egymáshoz való viszonyát alaposan megakarjuk ismerni, erre feltétlenül szükség van ezeknek az ily kiállításokon leendő bemutatására.

Miután e kiállítások kerületenkint rendeztetnek, igen óhajtott volna az ipariskolák tanszer gyűjteményének bemutatása is, mintegy tájékoztatásul annak, hogy az iskolák vezetősegei a tanonczok és segédkiállítások társadalmi képzésére, valamint a műhely gyakorlati képzésének az izlés és kivitel irányítási tekintetében a rajzoktatás céljaira minő eszközöket használtak?

A magyar kisiparos osztály megmentésére irányuló akció a társadalom és a magas kormány pártolása és anyagi adatai mellett csakis egy minden irányban képzett és szakavatott iparosokból tömörült contingens mentheti és erősítheti meg. Ezen ezért a mentő és erősítő akciót nem a tetején, hanem az alapvetésnél kell megkezdeni.

A miért is a midőn örömmel üdvözljük a kiállítás rendezésének eszméjét, nem hallgathatjuk el azt a nemtörődömséget, a mit a mi ipar- és kereskedelmi kamaránk e téren követ, mert egy rövidke tudósítás keretében tett hírül adását annak, hogy meg ez év folytán városunkban tanoncz és segéd munkakiállítás fog rendeztetni, nem tartjuk elégségesnek, mert e nagy horderővel bíró eszme megtestesítése a lelki ismeretes utanjárással sok, nagyon sok munkát kíván.

Hol vannak a felhívások, hol van a rendező bizottság s mikor kezd meg már a működését?

Het varmegye tartozik a kerületbe, hét varmegye igaros contingensének érdeke megköveteli, hogy ügyével, mely jövőre nagy kihatással bír ez alkalommal teljes erejével lépjen akcióba az az intézmény, mely érdekeinek első helyen hivatott öre. Hazánk-

ban a Debreczenben rendezendő ily nemü kiállítás lesz az első s mint ilyennek nagy körültekintéssel kell sorompóba lépni, hogy utmutatással szolgálhasson a többieknek s megadja az ez idő szerint elejtett országos tanoncz és segéd munkakiállítás rendezhetőségének alapját.

Epen ezért megszívelve a két cikkünkben elmondottakat s esetleg azok hiányát pótolva fogjunk muukához, mert a késedelem „majd rá érünk arra még” a magyar ipar megteremthetőségének megvalósulását fogja késleltetni.

Vántsa György.

„Katalin” operette plagium.

(Nyilatkozatok.)

A „Debreczen” hívta fel a figyelmet arra az Eperjesen elterjedt sulyos vádra, hogy az utóbb nagy sikereket aratott Katalin — című operette plagium.

Cselekedtük ezt azért, hogy alkalmat adjunk a szerzőknek ezen sulyos vád tisztázására. Cselekedtük ezt oly módon, hogy abból csak a rosszakarat magyarázhatta és magyarázhatja ki, hogy mi vádolunk plagiummal a szerzőket, mi egyszerűen mint tudomásunkra jutott illetőleg juttatott vádra hívtuk fel a figyelmet, a nélkül, hogy annak az igazsága mellett állást foglaltunk volna.

Mégis mi történik? Az egyik társzerző ur, Fehér Jenő ur egy lapunkba is átvett nyilatkozta aban lapunknak ront. — Ingerült és nem éppen választékos hangu nyilatkozatban „sajtópörrel” fenyegeti meg lapunkat illetőleg a „nevtelen rágalmozót”.

Majd nyilatkozik illetőleg nyilatkozott Barna Izsó a népszínház karnagya is, a ki „becsület szavára jelenti ki, hogy Kys Géza volt eperjesi főjegyző sohasem irt egy „Czárno gyürüje” című operettet (melyből állítólag a plagizálás történt volna! Szerk.), hogy ilyen vagy ehhez hasonló című operette nem létezik.”

Sőt még egy harmadik nyilatkozat

— Ezen pedig nem lehet változtatni.

— Nem? Hát akkor csak azt mondom van még fejsze a faluban, meg rozsdás puská. A kaszát is ki lehet egyenesíteni. Hát csak próbálják meg kivágni a fáinkat. Az Isten adja meg!

Manapság mi szokott az ilyen jelenet után következni? A főszolgabíró kiszáll a csendőrséggel, s a főmérnök csak azért is kivágatja a fákat. Lehet, hogy emberhalál is történik, a népet megtörik, csak egy pár árvával sir több a faluban.

A főmérnök azonban okos ember volt, a kibén nemes sziv dobogott. Kiment a mérnökeivel és új tervet dolgozott ki, mely épp oly jó volt, mint a régi, de a Rákóczi-fák nem estek neki áldozatul.

Csak az volt a hibája, hogy drágább volt a kivitele, mint a réginek.

A nép örömjongva fogadta a tervet és vállalta, fizette is a terheket, de megmentette a Rákóczi fákat.

Ime, ezt akartam nektek elmondani. A rom, hol egykor Rákóczi élt, dolgozott, mulatott, álmodozott, melynek kövei látták őt vidámnak, szomorunak, boldognak, boldogtalannak, áldozatul esett a szivacszivű főur szeszélyének és fősvényességének.

A két fát pedig önmegterheltelessel megmentette a nép, az istenadta nép, azt a két fát, mely alatt Rákóczi csak egyszer pihent, s talán csak egy falat kenyert evett azt is keserű könnyekkel öntözte.

is jelent meg a Pesti Hirlap-ban. Ezt Harsányi Sandor ur, az új Debreczeni Friss Újság felelős szerkesztője adta közre (lentebb mi is közöljük e nyilatkozatot! Szerk.), a ki a „Debreczen” vonatkozó hírét lapjába átvette. És mig ezért „a meghurczolt zeneszerzőkkel” szemben vezekel, másrészt rövid uton itélkezik is. Hirünket kollegiális jóindulattal „rosszakaratu rágalomna” bilyogozza, másrészt „tapintatos” leczkét tart a hirlapírás mivoltáról, büszkélkedvén, hogy hirlapírói tollához — hál’ Istennek — nem tapad szenny. Hat ez valóban szép és a Pesti Hirlap olvasói minden bizonnyal megnyugvással veszik tudomásul ez önértékes megnyilatkozást, melynek a kellemes hatás megmontani nem szándékozunk, mi egyszerűen, de a leghatározottabban azon gyanúsítást utasítjuk vissza, hogy a „Debreczen” — plagium — hire „nem egyéb rosszakaratu rágalomnál.”

Ezt minden felindulás nélkül utasítjuk vissza és nem kutatjuk tovább, hogy mi indithatta a felelős szerkesztő urat ilyen gyanúsító nyilatkozatra, bizonyára a jóakarát és jobbmeggyőző ése.

Ámde tisztelt nyilatkozó zeneszerző, író és egyéb nyíró urak, üzleti kifejezéssel elve, „abban a szerencsés helyzetben vagyunk, mi is közölhetünk t. olvasóinkkal” egy nyilatkozatot, amely a „Czárno gyürüje” operette elhunyt szerzőjének a testvérétől származik. Egy rövid, de velős levél ez, melyet Kónyai Kiss Albert kassai vívómester ur küldött be szerkesztőségünkhöz (anélkül, hogy mi erre kértük volna! Szerk.) az Eperjesi Lapoknak 1899. évi, április 16-diki számát mellekelve e levélhez. Mindkét küldemény feltehetően ez ügy megvilágítására, mert mindkettőből az tűnik ki, ellentétben a Barna Izsó karnagy ur nyilatkozatával, hogy egy **„Czárno gyürüje” operette létezik**.

Ugyanis az „Eperjesi Lapok”-nak kéhez vett számában, mely Kys Géza elhunytával foglalkozik, gyászkeretes vezércikkben kívül egy másod cikk jelent meg, mely hosszan és részletesen tárgyalja az érdemeit az elhunyt Kys Gezának, aki mint városi főjegyző, mint jogász, mint szerkesztő, mint író népszerű, kedves, nagybecsült és szeretett tagja mondhatjuk egyik szellemi vezére volt Eperjes előkelő társadalmának. E tehetséges férfi érdemeinek, tevékenységének felsorolt gazdag adatai között olvassuk az „Eperjesi Lapok”-ból a következőket: „Színművei közül megemlítiük... a „Czárno gyürüje” egy felvonásos operettet, melynek zenéjét édesatyja írta s mely Eperjesen 1895 február 24-dikén került nagy tetszés mellett előadásra.”

Nyilvánvaló tehát, hogy egy „Czárno gyürüje” operette mégis létezik, sőt hogy az Eperjesen már 1895-ben nagy „tetszés” mellett került színpadra.

Mi azonban ebből a körülményből sem akarunk a „Katalin” operette szerzőire rosszkövetkeztetést levonni; de midőn — illetékes és teljesen megbízható helyről veit értesülésünk szerint — az eperjesi, minden tekintetben előkelő, fejlett izlésű, művelt közönség a „Katalin” czárnóról szerzett operetteben a boldogult és tehetséges Kys Géza „Czárno gyürüje” című operettjét vélte felelevenedni, felösmerni és e vélemény nyilvános megbeszélés tárgyát is képezi ott, ekkor minékünk hirlapírói kötelességünk volt e körülményt köztudomásra hozni, hogy így a „Katalin” szerzőinek alkalmat adjunk a vád alól való tisztázásra. Ennek az útja pedig nem a fenyegetődés, hanem a két operette szövegének és zenéjének teljesen pártatlan és a klikkektől távol álló szakértőkkel való összehasonlítása, természetesen a mi közbejöttünkkel is.

Egyébként itt közöljük még Kónyai

minden követ, melyhez a fejedelm emléke fűződik. Hü szive, nemzedekről-nemzedékre adja a legendákat, s szentnek, sértetetlennek tekint minden tárgyat, melyhez Rákóczinak valami köze van, így ezt a két fát is.

— Nézzen oda, ott hőmpölyög a Latorcza vize, tiszta, átlátszó víz, mintha csak a ficaukoló pisztgrángok gyönyörűségére és apró kavicsok gördítésére teremtette volna az Isten.

De mikor a hegyek közt megindul a tavaszi olvadás, akkor a Latorcza megduzzad, kidagad medréből, harsog, gyilkol, piszkos hullámai hazákat sodornak el.

Ezt megfékezni jöttek ide egyszer a mérnökök, s megállapították bölcsen, hogyan kell a Latorczát kevésbé kártékony korlátok közzé szorítani.

Hogy, hogy nem, a nép közt hire futamodott, hogy ennek a tervnek az ő két szép fájuk is áldozatul esik.

Annak a falunak, melynek tornya ide látszik, a lakói fölkerelkedtek, nem röstelték a fáradtságot, bementek a városba, s fölkeresték a főmérnököt. Megkérdezték tőle, igaz-e a hír?

A főmérnök nem tagadta. Hozzátette azonban, hogy falujuk és határa örökre ment marad a Latorcza árvizeitől.

— Nem kell. Maradjon minden úgy, a hogy volt. Jöjjön a Latorcza határunkba, a falunkba, amikor akar, de a Rákóczi fáihoz ne nyuljanak.

Kyss Albert kassai vívómester urnak levelé Harsányi Sándor urnak, az Uj Debreczeni Friss Ujság felelős szerkesztőjének már említett és a Pesti Hirlapban megjelent nyilatkozatát.

I.

Kassa, 1902. márczius 19.

Tisztelt szerkesztő ur!

A „Pesti Hirlap“ mai számában (7718 sz.) Barna Izsó a népszínház karnagya, nyilatkozik, hogy: Kyss Géza eperjesi főjegyző sohasem irt egy „Czárno gyürüje“ című operettet, hogy ilyen, vagy ehhez hasonló operette egyáltalában nem is létezik stb.

Erre bátor vagyok szerkesztő urnak az ide A) alatt rekesztett „Eperjesi Lapok“ egy számát küldeni, amelyben is világosan áll: hogy a „Czárno gyürüje“ operette létezik s Eperjesen 1895. február 24-dikén került nagy tetszés mellett előadásra.

Az operettet Kyss Géza városi főjegyző bátyám — a zenéjét atyám, Kyss Róbert eperjesi ügyvéd irta, utóbbi még életben van s Eperjesen lakik. Erre vonatkozó bővebb felvilágosítást itt nyerhetni.

Maradtam kiváló tisztelettel

Könyai Kyss Albert.

vívómester

Kassa.

*

E levél közlése után megemlítjük még, hogy tájékoztatásért azonnal irtunk Kyss Róbert eperjesi ügyvéd urnak, a ki, szerintünk, szintén hivatott nyilatkozni, úgy is mint a „Czárno gyürüje“ operettének társszerzője.

De utólag megemlítjük még azt is, mint az „Eperjesi Lapok“ adatát, hogy az elhunyt Kyss Gézának „Kis hadnagy“ és „A Karizmei hercege“ című operettjét Barna Izsó zenésítette meg.

A mi pedig Harsányi Sándor felelős szerkesztő urnak a „Pesti Hirlap“ ban közreadott nyilatkozatát illeti, imhol itt közöljük.

II.

Nyilatkozat.

A Pesti Hirlap mai számában két nyilatkozat jelent meg Fehér Jenő és Barna Izsó uraktól. Megvallom, a nyilatkozatokat érdeklél vártam s örvendek, hogy azokat olvasva, most már minden kétséget kizárólag meggyőződtem arról, ami különben is szilárd meggyőződésem volt ebben a kinos ügyben, hogy t. i. a Debreczeni azon híre, hogy a nagy sikereket aratott Katalin című operette zenéje — plágium, nem egyéb rosszakaratu rágalomnál.

A Debreczeni híre az általam szerkesztett Debreczeni Friss Ujságban is reprodukáltam, természetesen megfelelő komentárral kísérve, melyben még a zeneszerző: Fehér Jenő ur nyilatkozata előtt jeleztem a hír képtelenségét s átvételével csak a méltatlanul meghurczolt zeneszerzőnek véltem jószolgálatot tenni, megvédvén őt a képtelen vád ellen, ott Debreczenben, addig is, míg ő maga nyilatkozni fog. Miután a hír reprodukálásával ez

intencziómat a szerző — úgy látszik — félremagyarázta, lovagias kötelességemnek érzem az alábbiakat kijelenteni:

Nem akarom utját szegni az általam szerkesztett Debreczeni Friss Ujság ellen is megindított sajtópernek: legyáltalán nem czélom a hír reprodukálásának esetleges jogi következményei alól kibujni, amidőn ismételtlen készséggel kijelentem, hogy a plagizálás vádját a legképtelenebb abszurdumnak tartom s valódiságában egy pillanattig sem hittem.

Addig is míg a kíméletlenül meghurczolt zeneszerző a sajtóbírótság előtt szerezhethet magának elégteltet, a saját reputációja érdekében nem akarom tisztességes hirlapírói működésemet a nyilvánosság előtt oly színben feltüntetni, mintha könnyelműen, tapintatlanul „egy színházi körökben jártas uriember“ egyoldalú információja nyomán beugrottam volna egy fiatal, ambiciózus, nagytehetségű zeneszerző megrágalmazására, hogy egy nagy tetszést és általános elismerést aratott művére a plagizálás szörnyű vádját süssem. Ez — szerintem — a hirlapírói toll bezsenoyezése volna s az én tollamhoz eddigéle, — hál istennek, — nem tapad szenny. Ennyit a magam érdekében.

Másrészt pedig a méltatlanul meghurczolt zeneszerző iránt érzett rokonszenvem is vezetett e nyilatkozat megírásában.

Budapest, márczius 19.

Harsányi Sándor

a Debreczeni Friss Ujság felelős szerkesztője.

NAPI HIREK.

Istenítiszteletek.

Nagytemplomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Kistemplomban: Szabó Bertalan segéd lelkész. Újtemplomban: Mitrovics Gyula lelkész. Ispótytemplomban: Dicsőfi József lelkész, Szegényházban: Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Csapókerében: Kovács János népiskolai felügyelő. A nagy és kistemplomban urvacsoara osztás tartatik.

Az ágost. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tar istenítiszteletet.

Kurucz nótások adományai a Kossuth-szoborra.

Lelkes örömmel irtuk meg azon kurucz nótásoknak szép adományát, melyet barátságos Sándor napon, Sinka Sándor, az ev. ref. főgymnázium erdemes igazgatójánál kurucz nótásokkal gyűjtöttek a debreczeni Kossuth-szobor alapjára. Ezen 81 koronányi szép gyűjtést szerkesztőségünkhez adta be a kurucz nótás társaság és mi azt a Kossuth-szobor bizottság pénztárnokának befizeltük, amelyet is a pénztárnok ezen nyugtájával nyugtatunk, egyidejűleg követésre ajánlván a kurucz-nótások hazafias felbuzdulását, :

„Debreczeni Kossuth-szobor bizottság.

717. sz.

A debreczeni Kossuth szobor javára a „Debreczeni“ szerkesztőségétől 81 koronát az az nyolcvanegy koronát ma valóssággal kezemhez vettem.

Debreczen, 1902. márczius 20.

Tóth *

A főmérnök bizalma és a hivatalos eskü.

A vádolt L. K. tanácsnok megvesztegetési ügye még most is élenk közbeszéd tárgyát képezi. Nem is annyira az ügy mint inkább az a viharos tanácsülés, mely ezzel az ügygel kapcsolatosan csütörtökön lefolyt; elég érdekes is arra, hogy visszatérve foglalkozunk e nem kellemes közigazgatási domborítással és hogy meggyőzzük a közönséget, milyen igazságtalanul támadta a főmérnök és klikkje Csóka Sámuel polgármesteri titkár, ki a vizsgálatot oly partatlanul vezette és a ki nyíltan, őszintén kimerte mondani véleményét ez ügyben. Nem más vélemény, mint hogy egy kiderített és közbeszéd tárgyát kepező ügyben nyilatkozott, amelyre mindenki jogosult, hogy a ki bűnös, annak bűnhődnie kell, és hogy jelen esetben a büntetés azzal kell hogy kezdődjék: „indítsák meg a vádolt tisztviselő ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot“. Hát hivatalos titkot képez ez? Hiszen nyilvánosan egy lap emelte a vádat az illető tisztviselő ellen, tehát nyilvánosan kell, hogy az ügy elintéztessék. A királyi ügyész megszegte e azzal hivatalos esküjét, hogy például a Krasznay-féle ügyben előbb hozták a lapok mi lesz a vádindítványa, mint-hogy azt a vád tanács tárgyalta volna? De Csóka Samutól egyik lapnak a tudósítója sem kapott ez ügyben információt, miért kellett hát őt azon a tanácsülésen oly kíméletlenül megtámadni s még arra is figyelmeztetni, hiszen ő tartalékos hadnagy is, így tudhatja az eskü jelentőségét. Erre Csóka Samu, mint önértetes, szavával nem játszó uriemberhez illik, vizsgálatot kért maga ellen, hogy vajlon megszegte e hivatalos esküjét? Ha tehát hibásnak tartják, miért nem rendelte el a T. tanács ellene a vizsgálatot? Csóka nem fel a vizsgálatról, vagy talán a t. tanács hipnotizált férfiai is beláták, mily kényes helyzetbe sodorta a testületet a főmérnök ur igazságtalan támadása? Különben ez a Csóka Samu személye és eljárása ellen oly méltatlanul intézett támadás visszafelé sült el, mert még inkább növeli és erősíti a polgárság eddig is tapasztalt bizalmát Csóka Samu iránt; mert a polgárság belátja, hogy a tanácsban van oly tisztviselő, ki nem rendeli magát a egyes klikkek érdekeinek, hanem férfiasan, nyíltan heit áll az igazság és a közérdek mellett. De meg az is érthetetlen mindenki előtt, miféle jogon is szólal fel a tanácsban Aczél Géza főmérnök ilyen döntőbíri minőségben? Hisz nem szavazó tagja a tanácsnak, csupán szakreferens; mar pedig a fegyelmi ügy nem berhaz, sem huscsarnok, sem pedig Széchenyi-kerti ut kövezés; hát mi jogon szólal ő fel ilyen szakmájában nem vágó ügyben a tanácsülésen és még hozzá honnan veszi azt a bátorságot, hogy felszólalásával terrorizálja a szabad véleményt? Erélyes elnök nemcsak megvonta volna a szót a főmérnöktől, de rendre is utasítja, amire rászolgált. Ha szakkérdésről van szó, akkor szóljon a főmérnök, de ne terrorizálja a mások igaz szabad meggyőződését olyan kifejezésekkel, hogy egy tisztviselőtárs „elvesztette a bizalmát.“ Enyje, enyje! Nem rossz! Valjon — ha már „bizalomról“ p. o. választás esetén van szó — kimerne e Aczél Géza főmérnök ur olyan nyíltan állani Debreczen közönségének ítélőszéke elé, mint-ahogy azt Csóka Samu megtenné? Próbálja meg a főmérnök ur, akkor megfogja tudni ki veszítette el inkább a polgárság bizalmát, ő e vagy Csóka? A vizsgálatot vezető Csóka törvényesen, szabályszerűen járt el ez ügyben, hivatalos titkot nem árult el és azok

Halmágyi Sámuel

Dus választék! Rendkívüli olcsó árak mellett!

női felöltő áruházába
megérkeztek a legújabb tavaszi
FELÖLTŐK.

a tanácsstagok, kik talán az „elsimítás” szempontjából oly vehemensen, igazságtalanul támadták meg Csóka Samut, a jelen esetben meggyőződést szerzhettek arról, hogy leghelyesebb az őszinteség, nem pedig bujkálva, suttymba működni és a büntetendő ügyeket palástolni igyekezni, kihiva így önmaguk ellen a közönséget. Az ilyen eljárással Aczél Géza főmérnök ur és társai szolgálnak rá a polgárság bizalmatlanságára a melynek talán szintén van annyi súlya, mint a tisztelt urak bizalmának.

Igaz-e?

Nyilvánosan tágyalják, tehát nyíltan kérdezzük Aczél Géza városi főmérnök urtól, igaz-e, hogy az Új Debreczeni Friss Ujságot nyomdával együtt megvette? Ha igaz, kérdezzük, mennyiben és meddig tartja összeférhetőnek ezt a vértunál elfoglalt főmérnöki állásával? Mert tudunk a nemes városnak is van egy nyomdája és ha minden egyéb mástól eltekintünk is, nem-e sajátságos, hogy a város egyik főtisztviselője hasonló verseny vállalatnak a tulajdonosa? Igaz-e?

Lovassy Károly nyilatkozata.

Lovassy Károly tb. tanácsnok urtól nyilatkozat közzétételére kéreztünk fel, melyhez mi nem fűzünk megjegyzést.

Igen tisztelt szerkesztő Ur!

Azon kérelemmel fordulok igen tisztelt szerkesztő urhoz, hogy jelensoraimnak b. lapjában helytadni sziveskedjék.

Reám vonatkozólag több helybeli lapban „megvesztegetett tisztviselő” czimmel több közlemény jelent meg, erre nézve van szerencsém úgy a t. szerkesztő urat, valamint a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy az ellenem megindult hajsza nézetem szerint — minden alapot nélkülöző rágalmaszás és semmi egyéb más, mint kenyér irigység, a mi a köztisztviselői pályán nem egyedül, mert köztudomásu, hogy nállamnal sokkal tekintélyesebb egyének is, ki lettek már ennek téve, — a valódi tényállás ez.

Az 1899-ik évben az osztályomban levő végrehajtók mellett alkalmazott becsütsökből a Ngs. kir. tan. polgármester ur — kinek hatáskörébe tartozik a napdíjasok felvétele és elbocsátása — két becsüst elbocsátott. Én azonnal jelentést tettem, hogy a létszámban hiány van, mi a törvények értelmében meg nem engedhető és többek felhívására s ajánlatára Pal Jánost ajánlottam felvételre, ki ez ideig teljesen meg is felelt hivatásának. Ezen egyén később — halálból-e, tiszteletből-e? egy kis hordó bort, később két kis malacot küldött itthon nem létemben, melynek teljes értéke 10—15 forintba tehető, ily értékkel nézetem szerint megvesztegetni valakit nem is lehet, sőt ez fel sem tételhető.

De meg lelkiösmerettel hivatkozhatom 35 évi hivatali szolgálatomra, hogy a lefolyt sok évek alatt akár a mélt. főispán urhoz akár a ngs. kir. tan. polgármester urhoz, illetve a tek. városi tanácshoz ellenem semmi vád nem emeltetett.

Hivatkozhatom a nagyszámu adófizető polgárságra — kikkel folytonosan érintkezem — a kikhez mindég a legjobb indulattal viseltettem s akiknek érdekeit mindenkor szem előtt tartottam.

A jelen esetben tehát a megvesztege-

tésnek még csak árnyéka sem forog fenn, mert én senkit sem egyik, sem másik állásra sem fel nem vehetek, sem abból el nem bocsáthatok, ez kizárólag a nagyságos kir. tanácsos polgármester ur hatásköréhez tartozik; megtörténik, hogy ha valamely napdíjas állás üresedésbe jön az adó ügyosztálynál, kir. tan. Polgármester ur a kezei közt levő pályázati kérvényeket javaslatba hozatal végett kezeimhez adja s azokból a szükséglethez képest felvételre ajánlok; azonban nem mindég azon egyének vétetnek fel.

Végül bátor vagyok felemlíteni, hogy sem nevemhez, sem állásomhoz beestelenység nem fér, a mit bizonyít az is, hogy számos évek alatti magam viselete és szakavatottságom által úgy főnöke m, valamint a magas kincstár által számos előismerésben részültem s nem egy humánus eljárásomért a közönséggel és adófizetőkkel szemben, azoknak, bátran mondhatom szeretetét vívtam ki. Tisztelettel: **Lovassy Károly** tb. tanácsnok a. ü. oszt. főnök.

Szociálisták az esküdtszék előtt.

Ma kezdette meg a debreczeni esküdtszék Szűcs Miklós elnöke alatt Szathmáry Ferencz és Tóth Imre debreczeni szociálisták sajtóperének tárgyalását. Nevezettek osztály és alkotmányos államforma elleni izgatás miatt vontak felelősségre a bíróság, mert az 1900 évi december havában megjelent „Szabadság, Egyenlőség, Testvériség” cz. politikai időszaki lapba cikket irtak az általános titkos szavazati jog és jogegyenlőség érdekében. Az esküdtszék megalakítása után az elnök a vádlottakat hallgatta ki. A kétszociálistabátor és szabatos feleleteket adott az elnök kérdéseire s különösen az indító okokat világították meg szépen, melyek folytán szociálistákká lettek s a szociális eszmék terjesztőit csaptak fel. Tóth Imre vádlott felhozta, hogy ő három hónapon át vándorolt a felvidéken munkát keresve. De nem kapott s éheznie kellett. Látta a masok nyomorát s érezte magát. Ez tette őt szociálistává, s miben bünt nem talál s így büntösnek nem érzi magát. Szathmáry Ferencz vádlott előadja, hogy ő nem irt egyebet, mint a mit Krisztus is tanított. Egész cikke ollózás a bibliából. S a bibliából idézni nem bűn. Több ok indította őt a cikk megírására, Egyrészt testvérei előtt, a kik hitű katolikusok, akaria bebizonyítani, hogy a socializmus összefér a kereszténységgel, másrészt a kath. papok, köztük Dr. Wolafka N. „visszaélései ellenében” akart példát mutatni, hogy mikép kell azoknak viselkedni, a kik Krisztus tanításának letéteményesei. Izgatni nem akart s így büntellenek érzi magát. A vádlottak kihallgatása után Kurucz Béla nyomdatulajdonost hallgatta ki az elnök lényegtelen körülményekre. Majd az inkrimináltakat egész terjedelmében olvasta fel Budaházi Zoltán bíró. A perbeszédre csak lapunk zárta után kerül a sor. Vádbeszédet Dr. Bálint Zsigmond kir. alügyész, védbeszédet mindkét vádlott részéről Dr. Révi Nándor ügyvéd fog tartani. A tárgyalás folyik.

A debreczeni dalárda

vasárnap tartja meg az évi rendes tisztújító közgyűlést, a mely előre láthatólag nagy küzdelemmel fog végződni. A dalárda nagy többsége a Tordai Gábor fellebbezésének nyílt felolvasását fogja követelni és ez heves vitaközörségre fog adni alkalmat. Külöm-

ben az egész dalárda úgy annyira kiélestedt: hogy ha egy részének balul ötne ki a választás, a dalárda működő tagjainak egyik zöme, sem hogy inzultálásnak ki tegyék magukat (a régebben kilépett működő tagokkal együtt) a testületől elválva, „Debreczeni dalárda” czim alatt a „Debreczeni zenedével” karöltve, mint a régebbi időkben, ugyancsak a „Zenedében” 24 taggal mielőbb megkezdje működését.

A Petőfi dalkör

f. hó 23 án, vasárnap délután 3 órakor a városháza nagytanácstermében rendes közgyűlést tart. E közgyűlésre melyen a választást is megejtik, a tagokat ezuton is meghívja Komlóssy Arthur egyleti elnök.

Az ipartestületi választás

napja holnap délután lesz. Felhívjuk rá az iparosok figyelmét. Az ellenzék jelöltje az elnökségre Zelinger Ede jónévű iparos. Heves küzdelemre van kilátás.

* Hát nem is veheti fel a Kecskeméti, vagy Aradi, Kassai czimeket! Szerk.

Táviratok.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, márcz. 22.

A képviselőház ülése.

Az országhoz folyosóin nagyobb érdeklődést a ven Tisza generális utolsó óráiról szallongó hírek keltettek, de az ülés lefolyása is érdekés volt.

Apponyi Albert gróf házelnök Benke bankdirektor képviselő összeférhetlenségét jelentette be. A szélsőbal éljenzéssel vette tudomásul a bizottsági határozatot és egyuttal Benke lemondó levelét is. Az élelmes ex-honaty a bankdirektorság mellett marad.

A kereskedelmi tárca költségvetéséhez Zichy Jenő gróf érdekesen szolt. A baloldalrol meg is éljenztek, midőn az önálló vám terület mellett nyilatkozott. Mindamellet a budgetet megszavazta, mert bizik Horánszkyban.

Annál erősebben támadt Horánszky ellen Csávolszky, a ki — szerinte — éhes góbe-ként állt be a kormány szekereit tolni. Sikerkülten allította szembe Apponyit Horánszkyval. A költségvetést természetesen nem szavazta meg.

Molnár József a székelykérdést tárgyalta.

Tisza Kálmán utolsó órái.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, márcz. 22.

Magyarország egykori miniszterelnöke, Tisza Kálmán a halálal vivódik. E pillanatokban nincsen helye bíráltni az ő nemzetünkre oly sötét és pusztító pályafutását. — Már tegnap este óta haldoklik a budapesti palotában. Családja környezi. Az orvosok délelőtt 9 órakor tartották az utolsó tanácskozást a haldokló államférfiu ágyánál.

Tisztelettel értesítjük a hölgyközönséget, hogy tavaszi bevásárlásunkról hazaérteztünk s áruházunkat a tavasz-

nak legujabb ujdonságaival felszereltük.

Rendkívüli nagy választék nap és esernyők, nyakkendők és övökben.

Darvas Testvérek

női- és gyermekfelöltő áruházában, Hungária kávéház mellett.

Nagy tanyatűz az Ebesen.

Nagy veszedelem fenyegette Zöld Mihály debreczeni érdemes polgársunk ebesei, vérvölgyi tanyáját. A tanyán pénteken este tűz támadt. És Zöld Mihálynak egy nagy ökör istállója leégett. Az idő alatt ütött ki a tűz, mikor este 7 órakor vacsorált a család. Ezek közül 10-et kimentettek, de négy szép jószág leégett. A padlásan is elégett több gazdasági szerszám. Az istálló tűz ellen biztosítva volt, így némileg térül a Zöld Mihály polgártársunk kára. A tűzvész keletkezésének az oka ismeretlen.

Felhívjuk a t. olvasóközönség

figyelmet a szülő és bortermelő szövetség mai számunkban megjelent hirdetésére.

A kerületi betegsegélyező pénztár

közgyűlését f. é. márczius hó 23-án d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében tartja meg.

Tanulmány ut.

A n.-rócezei keresk. iskola felső osztályának tanuló ifjusága 4 tanár kíséretében e hó 24-én és 25-én tanulmány céljából városunkba érkezik.

Jegyző választás.

e hó 18-án N. Bajom község jegyzője Szele János ottani segédjegyző választott meg.

„Férfi divat” feltűnést keltő tavaszi újdonságok érkeztek, u. m.: Remek férfi, fiú és gyermek kalapok és sapkák, chickes nyakendők, gallérok, színes ingek és kiegészítők. Kifűző budapesti cipők, szolid szabott árban. Fekete Jakab uridivat üzletében Debreczen, főtér, kistemplom mellett.

A Korona Takaré- és Hitelszövetkezet

1902. évi január hó 1-én megajította a 2-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piacz utca 6. szám alatt helyiségében eszközölhetők. Minden törzsbetét után hetenként 1 korona fizetendő. Az intézet előnyei: törzsbetetei 6 százalékos jövedelmeznek, kötelező hetibefizetésekkel előmozdítja a takarékoskosságot és hogy minden törzsbetét után 200-260 korona kölcsön igényelhető. Kölcsönök adatnak, kezesség mellett betáblázásra és biztosítékul elfogadható értékekre. Az első évtársulatba beiratkozott 742 tag, heti 3572 korona befizetéssel. A befizetett tőke 163048 korona. A szövetkezetbe ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül lehet belépni.

Meglepő tavaszi újdonságok.

Kabátok, gallérok, Paletok, diszített Női kalapok, Blonsok, Napernyők, Leány és gyermek ruháskákban 2 évestől 12 évesig nagyválasztékban érkeztek a Párizsi divatruházba.

Szabott ár.

A női felöltő kereskedők értekezletet tartottak, hogy üzletükben bevezetik a szabott árakat, hogy így megkímélik a vevőket a kellemetlen alkudozástól, valamint a laikus vevőket az árának túlfizetésétől, de ezen felül üdvös dolgot nem voltak képesek egyöntetűen létre hozni, mindannak dacára Róza Lajos (kistemplom bazár) a vevői óhajára április hó 1-től kezdve a legszigorubb szabott árakkal bocsájta áruba dusan felszerelt tavaszi újdonságait, az árat oly csekély haszonra és mesés olcsóra szabta, érdemes, hogy a hölgyközönség meggyőződést szerezzen róla.

Hölgyeim!

Csak egy mellfűző (mieder) teszi csinosná a termetet, de a mellfűzőnek e gesztéssel is alkalmasnak kell lenni, hogy mindezeket elérjük, óvakodjunk a külföldi beözönlő midereket vásárolni. A hazai ipart is pártoljuk és pénzt is megtakarítunk, ha szükségletünket Goldstein Karolina fűzőgyárban (Debreczen, főtér 42.) fedezzük. Számptalan szaktekintélytől elismerő levél. Minden egyes darab mintá utau készül. Megrendelés minta után, vidékről is 6 óra alatt készül.

Valódi látvánossága

Budapestnek Keresztély Sándor zongóra telepe Váci-körút 21. sz. alatt az iparudvarban. Ott találjuk a legkiválóbb saját készítményein kívül, a világ minden létező hírneves zongoráit és pianóit: arai a legszolidabbak és minden egyes hangszerért 10 évi irasbeli jótálat vállal. Ocska zongrákat becsesről, előnyös feltételek mellett. Mindezekért megbízható a párti világ kiállításán is is kitüntetett ezéget mindenkinek melegen ajánlhatjuk.

A t. hölgyközönségeak.

Legkedveltebb és legmodernebb szépitőszert az egész világon elterjedt Földes-féle Margit-krém, teljesen ártalmatlan, zsírmentes arczenőcs, meglepő, csodás hatású. Bővebbet Földes Kelemen aradi gyógyszer-tár hirdetésében.

Debreczeni krónika.

(Széjlegyzések a kamarai titkár választáshoz.)

„Suba alatt” dolgozni aranyelv Debreczenben. A nagy dobolás, pályázat hirdetés után így „suba alatt” töltötték be helyi potentatok a kereskedelmi és iparkamarai titkári állást is.

Ki takar, be takar,
Tudj' az Isten, mit akar?

Ez aztán az igazi „suba alatti” politika . . . Jó volna már egyszer alaposan kiporolni ezeket a debreczeni „subákat”, amugy hortobágyiasan, gazdástul együtt.

Valóban érthetetlen, miért kellett eljátszani a kamara urainak azt a játékot, hogy pályázatot hirdettek a titkárságra és

hogy ez által felültettek annyi érdemes pályázót.

Ez nem volt méltó eljárás a kamarához. Ez határozott méltatlanság volt a pályázókkal szemben, a kik között mind helyből, mind az országból valóban érdemes, hivatott pályázók voltak.

A helybeliek közül nem említünk mást, mint Grünwald Józsefet a kamara régi érdemes másodtitkárát és dr. Körössy Kálmánt, a más vidékről való pályázók közül pedig csak az egy dr. Edvi Illés Lászlót, az aradi másod titkár, a ki egész hosszú munkás életet, kipróbált tehetséget szentelt a kereskedelem és ipar ügyének és aki ha kevesebb reklám dobbal dolgozik is, mint a jelenlegi „meghívott” új titkár, van oly közgazdász, a közgazdasági, a szakirodalom terén kifejtett munkássága pedig — ugy lehet — magvaasabb is.

De egy kissé barkácsoljunk még tovább . . . A mű lelkesedés micsoda görög-tüzet, micsoda cigánykerékeket hány, micsoda nagy meglepedésről örömdobol, hogy az elnökség — az általa bogozott gordiuszi csomót kettévágván — Szávay Gyulát hivta meg a titkárságra.

Ez nagy diadajlom! Mert Szávay nagy közgazdász, kiváló író és micsoda szónok. Sőt már beszélt is . . . És hogy beszélt! Boruljatok földre előtte ti Edvi-Iléssek, ti Körössyek, ti Grünvaldok!

Ó! Ó! . . . Nővekedni fog még ez az örömjaj máskor is, mert Szávay Gyula ur fog szónokolni máskor is. Gyönyörű szavakat fog kivágni, mert jó svádájú uri ember. Sőt fog ő még verseket is felolvasni, igen kedves csöngésű verseket; mert Szávay Gyula ur a versfaragásban sem utolsó.

Ó! Ó . . . Mennyi erény! Ugy lehet hogy a „gyuvöben” csengő rimekbe foglalva olvashatjuk „a kereskedelmi és iparkamara” évi jelentéseit; noha egyébként a jósvádájú, ügyesen verselő Szávay Gyula éppen oly szürke, viczinális közgazda férfiu, mint a többi tuczat titkártársa az országban.

Mi tehát, mivel helyben is találhattak volna megfelelő titkári erőt, oly borszakadásig fokozott lelkesedéssel nem örvendezünk ezen „meghívás”-nak és „suba alatti” választásnak; de némely kormánypartizsokványos követjelölt uraknak pedig határozottan okuk van a bankodásra. Szávayban vetélytársat nyertek; ugyanis Szávay az utolsó választáson Györött is fellépett a kormánypart jelöltjéül, de alaposan elbukott; így nem lehetetlen, hogy a jó svádájú férfiu, ha Debreczenben meggyökeresedik, újból megpróbálja a csorba kiköszörülését. Ész lesz éppen atragikomikum, mert hisz — tudvalevőleg — a debreczeni örökös kormányparti jelöltek sorában van az egyébként nagyrabecsült kamarai elnök is?

Szabad Hajdu.

Fényes Mór Angol szabászat.

Debreczen, Megyeház épület.

Kizárólag angol szövetekből a legszebb tavaszi újdonságok megérkeztek, melyek megtekintésére felkérem a kényesebb igényű férfi ur közönséget.

Helyi piaczi árak.

— A vásárlóügyelőség jelentése. —
Az 1902. márcz. 17—18-án megtartott heti vásárok árai:

	kor. fill.	kor. fill.
Buza	18.40	18.—
Kétszeres	14.40	14.—
Rózsa	14.40	14.—
Árpa	11.60	11.—
Zab	14.60	14.40
Tengeri	9.60	9.20
Köles	9.—	8.80
100 kg. kor. fill.		kor. fill.
Szalonna sós	92.—	96.—
" uj	82.—	92.—
Háj	102.—	104.—
Zsir	116.—	120.—
Kih. sertés	84.—	88.—
Sertéshus	90.—	92.—
Széna 100 kg.	6.40	6.—
II. rendű	5.—	4.60
Ló felhajtató	—	980 darab
Elkelt	—	510
Szarvasmarha felh.	1120	"
Elkelt	—	740
Sertés felhajtató	1480	"
Elkelt	—	957

HUSVÉTRA

Gummi labdák   **Gyermek kocsik**

férfi ingek, gallérok és nyakkendők
Női, férfi és gyermek kötött harisnyák,
férfi és fiu kalapok
legolcsóbban beszerezhetők
SCHWARZ M. L.
férfi és divatáru üzletében
Schäffer ház, m. kir. posta mellett.

Cserepes nyíló virág sok fajban és levágott virágok.

Szives felhívás a kert és virágkedvelő közönséghez!

Miután küszöbön állunk a tavasznak, a hol minden kertgazda és háziasszony vetemény és virágmagvakról gondoskodik, hogy jót és szépet kapjon, van szerencsém b. figyelmüket

mag- és virág-

kereskedésemről és főmunkertészeti tevékenységemről felhívni, ahol minden magfaj kipróbálva lesz, mielőtt elárulásra bocsátatik, tehát szakértelem és több mint 30 évi praxis biztosít minden sikert. Van sok, szép két éves nemesített rózsafa, újsí barackfa, körte és almafa, gombák és sok más csodajefje melyek igen olcsó árban kaphatók, fő az, hogy mindenki meggyőződjön a jó minőségéről, mely nálam biztosítottatik (szolid ár mellett.)

Kiváló tisztelettel
Paczelt János.

Boros testvérek

nődivatáru háza
értesíti a t. hölgyközönséget, hogy rak-tárát a **legremekesebb**
ujdonságokkal
látta el a tavaszi idényre. Régebbr árak **mélyen leszállított árban.**

Elsőrendű
sima szőlővesszők
kaphatók

Kardos László

telepéről. Értesítés az üzletben.

chér erdélyi (bakar) 1000 darab	4 kor.
Olasz rizling	4 "
Fehér chasselas csemege	6 "
Piros	6 "
Fehér fontenebleau	8 "
Muskotály Alexandria	16 "
Hamburg	16 "
Passatutti	16 "

Értesítés.

Tisztelettel alulírott értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Varga és Flaschner** cégből kiléptem és a hosszú évek során át előnyösen ismert

Kárpitos és Diszító üzletemet

helyben, a **Piacz-u. 55. sz. a. a Hungária kávéház mellett** rendeztem be, ahol is megbi-zásokat minden e szakmába vágó párnázasi munkák, diszítések (decoratiók), salon be-rendezések, ebédli és háló ottománokra, valamint a legújabb angol bémunkákra elfogadok és azokat saját szakszerű vezetésem mellett a legizlésesebben és olcsóbban mint bárhol — eszközölök.

Az eddigi szives pártfogásért köszönetet mondva, ajánlom magamat a nagy-érdemű közönség további jóindulatába.

Kiváló tisztelettel
Flaschner György
kárpitos és diszító.

A legjobb és legmegbízhatóbb gazdasági és kertészeti magvakat szállít

Komlóssy Lajos
(előbb Szabó Zsigmond)
magkereskedése
Debreczen, Piacz- Hatvan-u. sarok.
Arjegyzéket és mintákat kívánatra bérmentve küld.

Kerestetik egy 3 mas számú Wertheim pénzszek-rény megvételre. Czim a kiadóhivatalban.

Fehérnemű varrásra
ajánlkozik otthon vagy háznál egy gyakor-lott varrónő.

Eladó Szabolcs megyében Szentgyörgy Ábrány állomástól 10 percznyi távolságra, szőlőtelepítésre is igen alkalmas 100 hold föld előnyös feltételek mellett. Értekezhetni a tulajdonosnál Debreczenben, Hatvan-utca 16. szám alatt.

Szobapadló és lakkok
legolcsóbban beszerezhetők **NEUMANN és WEISZ festék, szerszám és fournir gyári rak-tárában Hatvan-u. 5.**

A tehén tartó gazdák
figyelmébe. Egy szép 2 1/2 éves Nyugoti (Schweitzer) Bika a fedezetetést illetőleg ren-delkezésre áll a Fehértói István kertészeti telepén Széchenyi utca végén, a nánasi vasut mellett.

A főtér sarkán egy igen világos és nagy üzleti helyiség kiadó. Czim a kiadó-hivatalba.

Antal Vincze

férfi szabó üzlete
Debreczen, Simonffy-utca 1. sz.

Van szerencsém az igen tisztelt meg-rendelőim és a nagyközön-ég becses figyelmét felhívni, hogy ugy a **tavaszi mint nyári**

szövegeteim

a legszebb kivitelben és nagy választékban **megérkeztek**, azokat igen szolid árban a leg-újabb divat szerint készítem. **Magyar ruhák bármily kivitelben.** — A midőn ezeket nagy-becsű tudomására hozni szerencsém van, **szövegetem megtekintését** szives figyelmökbe ajánlva vagyok kiváló tisztelettel

Antal Vincze férfi szabó.

Gyomorbajosoknak igen fontos!

Étvágytalanság, gyomorbaj, rosszullet, rossz emésztés miatti fejfájás, gyomorgyengeség, emésztési zavarok stb. azonnal megszűnik a

Brady-féle **Mariaczei** gyomorcseppek használatától.

Minden gyógyszerárban kapható.
Sok ezer köszönő és elismerő levél.

Egy üveg, használati utasítással együtt 40 kr, nagy üveg 7 kr.
Főelárusító: **Brady C.** gyógyszerára a „Magyar Királyhoz” Bécs I.

Hamis utánzatoktól óvakodjunk, a valódi Maria-czei gyomorcseppek üvegjén a védjegynek és az aláírásnak **elvárt** rajta kell lenni.

Figyelni kell arra, hogy a régi hírneves Brady-féle gyomorcseppek üvegenként 40 krba, nagyobb üveg 70 krba kerül, míg a nem valódi, hamisított, érték-telenebb utánzatok olcsóbban, rendszeren 35 krért ajánlatnak.

Tavaszi ujdonságok.

Női ruhaszövetek

Ruhadiszek

Bluz és Ruhaselymek

Napernyőkben

raktárra érkeztek.

Bosznay J. és Társa

DEBRECZEN,

Kossuth-utca.

Alapított 1801.

BLATTNER GYULA

Debreczen, főtér

építészeti üveges, üveg, porcellán, tükör és lámpa nagyraktára.

Az építkezési idény beálltával ajánlja

üvegezési vállalatát,

valamint raktáron levő több méretű

kész ablakait.

Dus választékban állanak t. vevőim részére úgy saját szükségleteire, mint menyasszonyi vagy egyéb alkalmi ajándék tárgyak.

Képkerekezések olcsó árban.

Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy Simonffy u. 2. sz. a. (városi bérházban) levő irodánkban, fajtárainknak egy csoportját forgalomba hoztuk és ajánljuk szíves figyelmébe alanti

árjegyzékünk.

I. Asztali borok.

1 liter Kadarka	(26 kr.)	52 fillér
1 " Aramon	(26 ")	52 " "
1 " Kövidinka	(28 ")	56 " "
1 " Mézes fehér	(28 ")	56 " "
1 " Siller	(30 ")	60 " "

II. Pecsénye borok.

1 liter Olasz Rizling	(32 kr.)	64 fillér
1 " Veltelini	(32 ")	64 " "
1 " Tramini	(32 ")	64 " "
1 " Ezerjő	(40 ")	80 " "

III. Csemege borok.

1/2 liter Muskotály	(30 kr.)	60 fillér
1/2 " Carbenet Félaszú	(60 ")	1.20 " "
1 " 1900 évi Vörös Félaszú	(150 kr.)	3.00 " "
1/2 " Aszu	(150 ")	3.00 " "

Üvegekért darabonként külön (8 kr.) 16 fillért számítunk, melyeket azok visszahozása alkalmával ugyanazon árban visszafogadunk.

A debreczeni

Szőlő és Bortermelő Szövetkezet

Simonffy utca 2. sz. városi bérház.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok
női divatszövetekben

Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Rózsátér.

A legbiztosabb

és évek hosszú sora óta legjobban bevált

Gazdasági magvak

Konyhakerti magvak

Valódi erfurti virágmagvak

Kontsek Géza

előbb Gaszner Károly

magkereskedésében, Kossuth utca 7.

kaphatók.

Magánfogyasztóknak és viszontelárusítóknak jelentékeny kedvezmény.

Nagy, képes árjegyzék ingyen.

Lamarche Albert

nagykirályi parketgyártmányainak lerakását vakpadlóra vagy aszfaltba rakva, ugyszinte vakpadló, hajó és egyéb

PADOZATOK

elkészítését jótállás és jutányos árak mellett elvállalja

Hoffmann István

a LAMARCHE ALBERT nagykirályi parketgyárának magyarországi bizománya. Raktár és iroda:

Budapest, VIII. Kistaludny-u. 6. Nap-u. sar kán ahol mindig dus parket készlet eladásra is Telefon. tartatik. Telefon.

Jencs-féle

Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztosan szeszű, pattanások, májfoltok, bőrtáka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megpedestől; megszünteti az arcz és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ráncos arczbőrt simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbőr fényességét. Ára 1 korona.

A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza 1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János” gyógyszerertárában

Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerertára

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerertárában a Megváltóhoz.

Minden verseny kizárva.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy nagyban

posztó és gyaqu szövet

raktárunkban

férfi és gyermek ruháknak való szöveteket

ép oly jutányos árban számítunk kicsinyben, mint nagyban.

Raktárunk dusan el van látva legujabb divatu

hazai és külföldi szövetekkel

a legolcsóbbtól a legfinomabbig, továbbá nagy választék Posztó, Kangara, Cheviot, Peruvion, Doskin és trikókban, valamint női kőzimunkáknak való szines posztókban.

A n. é. közönség szives pártfogását kérjük,

kiváló tisztelettel Domán és Kurz.

Kossuth utca, a debr. Első takarékpénztár épületében, a kapu mellett.

Az egeresi gipszgyár

főraktára:

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsey utca 3.

Az építési évadra ajánlom a t. kereskedő és iparos uraknak idei gyártmányu

friss gipszemet

u. m. stukator gipszet 60 kg. zsákokban alabastrom gipszet 60 kg. zsákokban.

Kitünő minőségben, gyári árak mellett. Menyezet vakolásra egyáru a mésszel azonnal simítható és tükör sima lesz. Ajánlom továbbá friss heocsini portland és román cementemet. Kőbányai díszteglát sárga és piros színben, elszigetelő lemezt nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Telefon 255.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a FÖLDES-féle

Margit-Crém,

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsirmentes. Ezen világhírű arczkoccs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtáka (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot féhérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkitünőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 1 k. nagy 2 k. Margit hölgy-por (3 színben) 1,20 fl. Margit szappan 70 fl. Margit fogpép (Zahnpaste) 1 k. Margit arczviz 1 k. — Számtalan előismerő és köszönő levél.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beklüddess után küld a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kaphatók minden gyógyszerertárban, drogeriában és illatszert kereskedésben.

Főraktárak Debr.-ben Balázs Ó. Fülöp, L. Kovács N. Mihalovits I. Murakózy L. Rotschnek V. Emil. Szilcs Ferencz, Tóth Béla gyógyszerertárakban, Jösa és Jóna drogeriájában.

Térei József utóda

festék és zsidradék különlegességek gyári raktára
Debreczenben, Hatvan-utca 13. sz. Hochfelder ház.

Az idény beálltával van szerencsém a n. é. vevőközönségnek dusan felszerelt raktáramból ajánlani u. m.: **olaj** és **porfestéket**, kiváló finom **lenolaj-kenczét**, valamint **szobapadló** és **parquet mázokat** a legjobb kivitelben — a legolesőbb árszámítás mellett.

Továbbá van szerencsém ajánlani **Dr. Schönfeld-féle Düsseldorf olaj** és **aquarell festékeket**, ugyszintén hozzávaló **festővásznat** és **ecseteket**, melyeket helyben kizárólag csak én árusítok.

Magamat a n. é. közönség további jóindulatába ajánlva, vagyok
teljes tisztelettel

Térei József utóda.

Adler és Mezey

üveg és porcellán üzletében

már nagymennyiségű áruk érkeztek meg, minek következtében teljesen berendezett raktárt tartunk **Porcellán. Üveg** és **diszmaárakban**. Tavasz idényre legjutányosabb áruk mellett ajánljuk **Kerti golyó**, **Preparált Palma** és a még raktáron lévő **függőlámpáinkat**.

Művészi kivitelben **fényképnagyításokat** még eddig nem létezett ileső áron elvállalunk. Képeket saját találmányu illesztő gépünkön legszebb kivitelben készítünk. Remek **keretléc** mintáink, valamint a fenti cikkek szép kiviteléről és főképp azok szolid áráiról a n. e. közönség szives meggyőződését saját érdekükben reméljük és vagyunk
kötő tisztelettel

Tanulót elfogadunk **ADLER és MEZEY.**

SZABADOS és ROSSI

vizvezeték és világítási vállalat

DEBRECZEN

Piacz-utca 58.

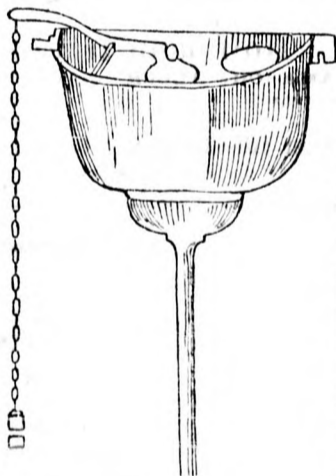
Légszesz és vízvezetékek
CLOSETEK

és csatornázások,
SZIVATTYUK

Füldóberendezések
és Gőzfüldök

stb. berendezésére.

Kőagyagsövek raktáron.

Tavaszi ujdonságok.

Remek választékban megérkeztek

Tavaszi kabátok, Angol Gallérok
Félpaletok, Leánykabátkák,
Diszített női kalapok, Selyem Blousok,
Napernyők, Gyermekruhák

RÓZSA LAJOS megnagyobbított női felöltő áruházában.

Minden darabon a legolesőbb szabott ár van feltüntetve. Tulfizetés ki van zárva.

KEGYES FERENCZ

legnagyobb

sirkőraktára

az ipar és kereskedelmi bank palotában.

Dus választék mindenféle sirkővekben, igen ileső árak mellett, pontos és szolid kiszolgálás.

legjutányosabb árban

(Ujfalussy ház)

Guttman Jakab utóda

kizárólagos czipő üzletében, — Hungáriával szemben.

Ezen üzlet egészben is átadandó.

Csorda föld.

A Waggongyár háta megett levő **Nadályos** nevű csordajárás földemre ugy mint eddig, most is megkezdődik Szent-György napján a kihajtás. Hol is fejős teheneken kívül rugott borjuk és meddő tehenek egész nyári kintlételre elfogadtatnak.

Előjegyzések mátol kezdve lakáson, Teleki utca 5 sz. eszközölhetők.

Ungvári Andor.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg címét G. 51. sz. a.

Andas Annoncen-Bureau des „Merkur“ Nürnberg Mendelstrasse 23.

Varga József

butorkereskedő, kárpitos és álszító

DEBRECZEN, Piacza utca 44.

Ertesíti a n. é. butorvásárló közönséget, hogy tulajdonzott raktára miatt ugy egész menyasszonyi kelegyeket, mint egyes darabokat, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelűig, igen olcsó árban árusít el. Mindenféle asztalos és kárpitos butorok átalakítását és kijavítását is elvállalja olcsó árak mellett a legrövidebb idő alatt.

Diszkrétokat a legszebb és legizlésebb kivitelben eszközöl.

Tartósságot 10 évig kezeskedem.

Ezen szerkesztést egy 5 éves garancia is követeli.

Czél szerűsége, tisztósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmúlhatatlan. A rudak önműködése által az eddig előfordult kellemetlenségek, mint egy oldali felhuzás, a zsinórok összehajlózkodása vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva.

A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán görögül fel, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös.

As amerikai redőnyrud bármely ablaknál alkalmazható, a rud be- vagy kiakasztása egyszerű és egy percnyi idő alatt eszközölhető.

Videki megrendelések azonnal teljesíttetnek.

Teljes tisztelettel

Csonka Dániel.

Debreczen, Kossuth-utca 25.

Serravallo

KINA-BORAVASSAL

orvosi kitünőségek által mint dr. Brann tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Kraft-Ebin tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Moselig-Moorhig tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Wolfenlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánlatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894. Amsterdám 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1200 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló íze miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vesztik. Uvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40 árusítatik minden gyógyszerárban.

I. Serravallo gyógyszerár Triesztben.

Szőlővessző eladás.

kor. 1000 drb. kitünő szőlővessző.

A gr. Dégenfeld József és dr. Balányi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelepen, mely az elmúlt évben holdanként átlag 40 hectolitert meghaladó termést adott, — az egész kiváló minőségű, fajtisztá.

szőlővessző készlet

szrenként 4 koronájával

eladó.

Ugyanott tormá és torma dugvány olcsón kapható.

Az utalványok naponként d. e. 9-12-ig d. u. 2-6-ig válthatók ki az Erzsébet szőlőtelep irodájában, Debreczen, Kossuth-u. 32 sz.

Csikes Ernő

férfi szabó

Debreczen, Főter 58 szám. Bankpalota.

A tavaszi idényre ajánlja a legújabb divatszertint Bel és Külföldi szöveteiből dusan felszerelt

üzletét,

hol Uri Polgárt, Katonal, Papi és mindenféle Egyenruhák a leggyorsabban és a legelőnyösebb árak mellett készülnék.

Rosenthal Dániel

gőzmalmban őrlés:

Buza, rozs és kétszeres, ingyen rostálva, pürettelve vagy simára őrlve legjutányosabb árban.

Árpa és tengeri darálás 50 fl. mmként. Legjobb minőségű kétszeres és szitált buza liszték, tengeri, árpa, dara, korpa eladás a malomban, hol kicsinyben is a legolcsóbb árakat számítanak. Díjmentesen üzemben tartva van az olajmalom az őrlető közönségnek.

kifogástalanul

Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító intézetében eszközöltetik.

Debreczen

Széczhényi utca 42 sz.

Üzlethelyiség az utcára.

Csipke függönyök
tisztítása
a szőlek elrongálása nélkül.

Ganofszy Lajos
 fűszer-, festék- és magkereskedése
 Debreczen, Kossuth-u. 1. szám.
 A tavaszi igényre ajánlja dusan felszerelt
 festékárú, szőbapadlóak,
 gazdasági és kerti vetemény-
 magvak raktárát
 előnyös árak mellett.

Hazai
 gyártmány.
Grünfeld Adolf
 saját készítményű
 férfi-, nő- és gyermek-
 ruha-raktára
 Debreczenben,
 a Kistemplom-bazárban.
 Divatos szabás.
 Szolid munka. Olcsó árak.

Félegyházi János
 fűszerkereskedése
 Piacz- és Miklós-utca sarok.
 Ajánlja dusan raktárát
 természetes ásványvizsekben
 és mindenféle déli-
 gyümölcsökben.

Medgyaszay Sándor
 szalonna, zsír, füstölt hús és kolbászműhelyek gyára
 Debreczen, Gr. Dégenfeld-ter 2. sz.
 A husvéti ünnepekre ajánl
 kassal és saját párosítású füstölt
 nyers és főzött állapothoz.

Cs. és kir. udvari szállító.
Neumann-féle
RUHÁK
 || mégis a legjobbak tartósságuk, kitűnő
 állásuk és olcsó szabott áراiknál fogva. ||
 Dusan felszerelt
 fiuruha-osztály.
NEUMANN M.
 cs. és kir. udvari szállító
 DEBRECZEN,
 a főpostával szemben.

Nagy husvéti vásár!
Neumann Testvéreknel
 Cs. és kir. udvari szállító.
Czipők, o. o. kalapok,
 leges és más férfi divat cikkék
 csoda olcsó árakban.

Saját készítmény.
Katz Herman
 Debreczen, Piacz-utca 43. szám.
 Legrégibb és legnagyobb
 szőbapadló- és bútorgyártó
 vállalat. A legújabb
 divatos szőbapadlókat
 és bútort készítenek.
 Előnyös árak mellett.

Ura!
 Minden igényre a legdivatósabb
 angol és hazai gyártmányú
 nagy választékban
 gyapjuszöveteket
WEISZ ADOLF
 posztó divatruha üzletében Kossuth-utca
 (Órtó csúszka melletti) szerezhetik
 be legolcsóbban.

Órák
 és ékszer
 a legolcsóbban
Gasparik Antal
 (Serli Ede utódánál)
 DEBRECZEN.
 Javítások legjobban mint bárhol és
 jutányosan eszközölhetnek.
 Kívánatra gazdag képes árajgy-
 réket bérmentve küldök.

A legszebb
 husvéti
 ajándék-
 tárgyak
Hoff Albert
 ékszerésznél
 városháza épületében
 jutányos árban
 kaphatók.

Óriási
 választék
husvéti
 tojásokban
 és
 csukorkákban
Czeglédy és Polgár
 fűszer- és csomagoló-üzletében
 Debreczenben,
 a Alca szállóval
 szemben.